

Module: 4 Labour Welfare Legislation

- (1) EPF એક્ટ 1952 અનુસાર કામદારનાં બેઝિક સેલરીમાંથી ન્યુનતમ કેટલા ટકા ફાળો હોવો જોઈએ
(A) 8.5 % (B) 9% (C) 12% (D) 12.5%
- (2) ફેક્ટરી એક્ટ - 1948 અંતર્ગત એક વયસ્ક કામદારની પૂરી ઉંમર.....છે.
(A) 14 વર્ષ (B) 16 વર્ષ (C) 18 વર્ષ (D) 21 વર્ષ
- (3) ફેક્ટરી એક્ટ 1948 અંતર્ગત કોઈ એક ફેક્ટરીમાં ઓછામાં ઓછા કામદાર કામ કરતાં હોય તો તેમાં કેન્ટીનની સવગડતા પૂરી પાડવી જોઈએ.
(A) 500 (B) 400 (C) 350 (D) 250
- (4) ESI એક્ટ એ કામદાર માટે લાગુ પડતો નથી કે જે.....નાં કામદાર છે.
(A) ગોડાઉન કામદાર (B) ભારતીય નૌસેના, સ્થળ સેના અને વાયુ સેનાના કામદાર
(C) રેસિડેન્શીયલ હોટલ (D) પ્રિન્ટીંગ સ્થાપના
- (5) કઈ રાશિ પેમેન્ટ વેજ એક્ટ અનુસાર મજૂર રાશિમાં સામેલ નથી
(A) કોઈ પણ ટ્રાવેલિંગ ભથ્થું (B) મોંઘવારી ભથ્થું
(C) ઓવરટાઇમ માટે મળતું મહેનતાણું (D) કોઈ પણ મહેનતાણું કે જે સરકાર માટે આપેલું હોય
- (6) ભારત સરકાર દ્વારા એપ્રેન્ટિશશીપ એક્ટ ક્યારે અમલ કરવામાં આવ્યો
(A) 1948 (B) 1957 (C) 1961 (D) 1965
- (7) કામદાર વળતર ધારો ક્યારથી અમલમાં આવ્યો.
(A) 1 જુલાઈ, 1923 (B) 1 જુલાઈ, 1925 (C) 1 જુલાઈ, 1925 (D) 1 જુલાઈ, 1926
- (8) ESIC એટલે
(A) Employees State Insurance Council (B) Employees State Insurance Corporation
(C) Employees State Insurance Committee (D) Employees State Insurance Co-ordination
- (9) 1948 માં ભારત સરકારે કામદારો પસાર કર્યા હતા
(A) ફેક્ટરી એક્ટ (B) કામદાર વેતન ધારો (C) કર્મચારી ભવિષ્યનિધિ (D) કામદાર વળતર ધારો
- (10) એપ્રેન્ટિસ તાલીમ યોજના હેઠળ એપ્રેન્ટિસની તાલીમ કાળ કેટલો હોય છે
(A) બે થી ત્રણ વર્ષનો (B) 6 માસથી ચાર વર્ષનો (C) એકથી બે વર્ષનો (D) એકથી ત્રણ વર્ષનો
- (11) કામદાર યોજનાના ધારો ક્યારે અમલમાં આવ્યો
(A) 19 એપ્રિલ, 1947 (B) 19 એપ્રિલ, 1948 (C) 20 એપ્રિલ, 1945 (D) એક પણ નહીં.
- (12) ILO નું પૂર્ણ નામ છે.
(A) International Labour Organization (B) Indian Labour Organization
(C) Indian labour Occupation (D) International Labour Occupation
- (13) કાયદાની કઈ સ્કીમ કામદારને આવશ્યક સ્વાસ્થ્ય વીમો પ્રદાન કરે છે
(A) ફેક્ટરી એક્ટ (B) પલાન્ટેશન મજૂર એક્ટ
(C) કર્મચારી કમ્પેન્સેશન એક્ટ (D) કર્મચારી રાજ્ય વીમા એક્ટ
- (14) ESI -Act અંતર્ગત કયા પ્રકારની સુવિધા પ્રદાન કરાય છે
(A) બીમારીનો લાભ (B) માતૃત્વ લાભ (C) રોજગાર ક્ષતિ લાભ (D) ઉપરોક્ત તમામ

(15) એપ્રેન્ટિશશીપ ટ્રેનિંગ માં આપવામાં આવે છે.

(A) સ્કૂલ

(B) ઔદ્યોગિક તાલીમ સંસ્થા (I.T.I.)

(C) ઉદ્યોગો

(D) ઉપરોક્ત તમામ

(16) Factory Act અંતર્ગત કામદારનાં એક અઠવાડિયામાં કામનાં કલાક..... થી વધવા ન જોઈએ.

(A) 60 કલાકો

(B) 50 કલાકો

(C) 48 કલાકો

(D) 40 કલાકો

(17) કયા કિસ્સામાં 58 વર્ષની ઉંમરે પહોંચે એ પહેલા EPF માંથી નાણા ઉપાડવા શક્ય નથી

(A) એક ડિપાર્ટમેન્ટમાંથી બીજા ડિપાર્ટમેન્ટમાં બદલી થતાં

(B) સર્વિસમાંથી રુખસત મળે ત્યારે

(C) સંપૂર્ણ અપંગ બનવાથી નિવૃત્ત થાય ત્યારે

(D) કાયમી વસવાટ અર્થે અન્ય દેશોમાં ચાલ્યા જવું.

(18) ફેક્ટરી એક્ટ 1948 અનુસાર ઓછામાં ઓછા કેટલા મજૂરો ધરાવતાં પાવરનો ઉપયોગ કરતાં કારખાનામાં કામ પડે છે

(A) 20 કામદાર

(B) 15 કામદાર

(C) 10 કામદાર

(D) 5 કામદાર

(19) ઇન્ડિયન ફેક્ટરી એક્ટ -1948 એ ઇન્ટરનેશનલ લેબર ઓર્ગેનાઇઝેશન (ILO)નાં કયા ધોરણને સંબંધિત છે

(A) 200

(B) 145

(C) 175

(D) 155

(20) ફેક્ટરી એક્ટ અંતર્ગત સ્ત્રી કારીગરો માટે નીચે પૈકીની એક જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

(A) અઠવાડિયા દરમિયાન કુલ 48 કલાકથી વધુ કામે રાખી શકાય નહીં.

(B) રાત્રીનાં 7 વાગ્યાથી સવારનાં 6 વાગ્યા સુધી કામે રાખી શકાય નહીં.

(C) 30 કે તેથી વધુ મહિલા કારીગર ધરાવતી ફેક્ટરીમાં ધોડીયા ધરની વ્યવસ્થા હોવી જોઈએ.

(D) આપેલ તમામ

(21) ફેક્ટરી એક્ટ 1948 મુજબ ફેક્ટરીમાં કામદારદીઠ લઘુત્તમ જગ્યા..... ધનૂરૂં પાડવી જોઈએ.

(A) 300

(B) 400

(C) 500

(D) 600

(22) ફેક્ટરી એક્ટ અનુસાર સ્ત્રીઓએ પોતાનાં હાથ દ્વારા કામ કરવાની જગ્યા ઉપાડવું જોઈએ.

(A) 10 kg

(B) 20 kg

(C) 30 kg

(D) 40 kg

(23) સામાન્ય રીતે કામદારને નિયમાનુસાર દરેક..... દિવસ એક દિવસની સવેતન રજા મળવાપાત્ર છે.

(A) 10

(B) 20

(C) 30

(D) 40

(24) ઓવરટાઇમનાં કિસ્સામાં કામદારને વેતન આપવાનો નિયમ છે.

(A) અડધું

(B) ત્રણગણું

(C) બમણું

(D) ત્રણગણું

(25) EPF યોજનામાં માલિકનાં 13.6% ફાળા પૈકીની કેટલા ટકા રકમ કર્મચારીનાં PF ખાતામાં જમા થાય છે

(A) 3.67 %

(B) 8.33

(C) 1.10 %

(D) 0.50

Module:5 Quality tools

1. "ગુણવત્તા ગ્રાહક દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે" એઆધારિત વ્યાખ્યા છે.
(A) ગુણવત્તા ની અવાસ્તવિક વ્યાખ્યા (B) ગુણવત્તાની એક વપરાશકર્તા-આધારિત વ્યાખ્યા
(C) ગુણવત્તા ની ઉત્પાદન આધારિત વ્યાખ્યા (D) ગુણવત્તા ની પેદાશ આધારિત વ્યાખ્યા
(E) ગુણવત્તા નિયંત્રણ માટે અમેરિકન સોસાયટી દ્વારા સૂચિત વ્યાખ્યા
2. નીચેનામાંથી કયો ગુણવત્તા સાથે સંકળાયેલા ખર્ચની મુખ્ય શ્રેણીઓમાંની એક નથી?
(a) prevention costs- નિવારણ ખર્ચ (b) appraisal costs- મૂલ્યાંકન ખર્ચ
(c) internal failures- આંતરિક નિષ્ફળતાઓ (d) external failures- બાહ્ય નિષ્ફળતાઓ
(e) ઉપરોક્તમાંથી કોઈપણ નહીં, તેઓ ગુણવત્તા સાથે જોડાયેલા તમામ મુખ્ય કેટેગરીના ખર્ચો છે
3. ગુણવત્તાની ઉત્પાદન-આધારિત વ્યાખ્યા મુજબ,.....
(A) સ્વીકાર્ય ખર્ચ સક્ષમ કિંમત અને ચલનનું નિયંત્રણ સ્વીકારવામાં ગુણવત્તા શ્રેષ્ઠતાના પ્રમાણ છે
(B) ગુણવત્તાગ્રાહક પસંદગીઓના પેટર્નને કેટલી સારી રીતે ફિટ કરે છે તેના પર આધાર રાખે છે
(C) ભલે ગુણવત્તાને વ્યાખ્યાયિત ન કરી શકાય, પણ તમે જાણો છો કે તે શું છે
(D) ગુણવત્તા એ કક્ષા છે કે જેના માટે કોઈ ચોક્કસ પ્રોડક્ટ્સ ધોરણોને અનુરૂપ છે
4. ખર્ચોમાં સારી ગુણવત્તાના પરિણામે ઘટાડો થવાની સંભાવના છે
(A) ગ્રાહક અસંતોષ ખર્ચ (B) નિરીક્ષણ ખર્ચ (C) સ્ટેપ ખર્ચ (D) વોરંટી અને સેવા ખર્ચ (E) જાળવણી ખર્ચ
5. નિરીક્ષણ, સ્ટેપ, અને મરામત એ.....નાં ઉદાહરણો છે
(A) આંતરિક ખર્ચ (B) બાહ્ય ખર્ચ (C) અસંતોષનો ખર્ચ (D) સામાજિક ખર્ચ
6. આઇએસઓ 9000નું પ્રામાણિકરણ છે.
(A) ઉત્પાદનો (B) ઉત્પાદન કાર્યવાહી (C) સપ્લાયસેન સ્પષ્ટીકરણો (D) ગુણવત્તા જાળવણી માટેની પ્રક્રિયા
7. ISO 14000 સર્ટિફિકેટ વિશે નીચેનું કયું સાચું છે?
(A) તે ISO 9000 પ્રમાણીકરણ માટે પૂર્વશરત છે
(B) તે ISO 9000 ધોરણો માટેનું ઉચ્ચ સ્તરનું સૂચન કરે છે
(C) તે માત્ર તેમની માલની નિકાસ દ્વારા માંગ પૂરી કરે છે
(D) પર્યાવરણીય સંચાલન સાથે સંબંધ
8. કુલ ગુણવત્તા સંચાલન (Total Quality Management)પર ભાર મૂકે છે
(A) ગુણવત્તા સંબંધિત સમસ્યાઓ ઓળખવા અને ઉકેલવા માટે ગુણવત્તા નિયંત્રણ સ્ટાફની જવાબદારી
(B) ગુણવત્તાની પ્રતિબદ્ધતા જે સપ્લાયર્સ અને ગ્રાહકોને આંતરિક કંપનીના મુદ્દાથી આગળ વધે છે
(C) સિસ્ટમ છે કે જ્યાં માત્ર મજબૂત મેનેજર્સ નિર્ણયો લે છે
(D) એક પ્રક્રિયા છે જ્યાં મોટે ભાગે આંકડાશાસ્ત્રીઓ સામેલ કરાય છે.
9. એક સફળ ટીક્યુએમ પ્રોગ્રામ નીચેનામાંથી શેનો સમાવેશ થતો નથી?
(a) continuous improvement- સતત સુધારણા
(b) employment involvement- રોજગારી સંલગ્ન
(c) benchmarking- બેન્ચમાર્કિંગ
(d) centralized decision making authority- કેન્દ્રિત નિર્ણય લેવાની સત્તા
10. શૂન્ય ખામીની (zero defects) નો ખ્યાલ એ..... છે
(અ) અવાસ્તવિક
(B) પ્રતિબંધિત ખર્ચાળ
(C) અંતિમ ધ્યેય; વ્યવહારમાં, 1 થી 2% ખામી સ્વીકાર્ય છે
(D) સતત સુધારણા માટે પ્રતિબદ્ધતા સાથે સુસંગત

11. ગુણવત્તા વર્તુળો (Quality Circles) ના સભ્યો

- (A) ગુણવત્તા માટે તેમના યોગદાન અનુસાર ચૂકવણી મેળવતા વ્યક્તિ
- (B) ગુણવત્તા સાધનોના ઉપયોગમાં તાલીમ આપવા માટેના બાહ્ય સલાહકારો
- (C) હંમેશા મશીન ઓપરેટરો
- (D) બધા તાલીમ પામેલા સહાયકો હોઈ છે.
- (e) ઉપરોક્તમાંથી કોઈપણ નહીં, બધા નિવેદનો ખોટા છે

12. અન્ય સંગઠનોને ઓળખવા માટેની પ્રક્રિયા કે જે તમારા ઓપરેશન્સના કેટલાક પાસાં પર શ્રેષ્ઠ છે અને પછી તમારી સંસ્થાને મોડલિંગ કરવા તરીકે ઓળખાય છે

- (A) સતત સુધારણા
- (B) કર્મચારી સશક્તિકરણ
- (C) બેન્ચમાર્કિંગ
- (D) copycatting
- (E) પેટન્ટ ઉલ્લંઘન

13. ગુણવત્તા નુકશાન કાર્ય (quality loss function) તમામ ખર્ચોનો ઉપયોગ કરે છે સિવાય કે.....

- (A) સ્કેપ અને રિપેરનો ખર્ચ
- (B) ગ્રાહક અસંતોષની કિંમત
- (C) નિરીક્ષણ, વોરંટી, અને સર્વિસ ખર્ચ
- (D) સેલ્સ ખર્ચ
- (E) સમાજિક ખર્ચ

14. નીચેનામાંથી કયો નિયંત્રણ ચાર્ટસ (CONTROL Charts) વિશેષ છે?

- (A) ઉપલા અને નીચલા નિયંત્રણ મર્યાદાઓની ઉપરના મૂલ્યો નો નિર્દેશ કે છે
- (B) નિયંત્રણ ચાર્ટ્સ બનાવવામાં આવે છે જેથી નવા ડેટા પોઇન્ટ પ્રભાવ ડેટા સાથે સરખાવવામાં આવે.
- (C) નિયંત્રણ ચાર્ટ્સ ગ્રાફિકલી ડેટા રજૂ કરે છે.
- (D) નિયંત્રણ ચાર્ટ સમયે માહિતી પૂરી પાડે છે..
- (E) ઉપરોક્ત તમામ સાચા છે.

15. નિરીક્ષણ- inspection નો અર્થ એ છે કે.....

- (A) તરત જ ખરાબ પ્રક્રિયા શોધવી
- (B) ઉત્પાદન અથવા સેવામાં મૂલ્ય ઉમેરવી
- (C) પેદાશ/પ્રોડક્ટમાં ખામીઓ સુધારવી
- (D) માં ખામીઓ સુધારવી

16. નીચેનામાંથી કયો નિર્ણય નિરીક્ષણ બિંદુ (typical inspection point) નથી?

- (A) તમારા સપ્લાયર પાસેથી માલ પ્રાપ્ત થાય
- (B) ઉત્પાદન પ્રક્રિયા દરમિયાન
- (C) ગ્રાહકને પ્રોડક્ટ મોકલવામાં આવે છે
- (D) સપ્લાયરના પ્લાન્ટ પર જ્યારે સપ્લાયર ઉત્પાદન કરતો હોય
- (E) ખર્ચાળ પ્રક્રિયા

17. ગુણવત્તા વ્યાખ્યાયિત કરતી વખતે કોસ્બી શું કહે છે?

- (A) ધોરણો સ્થાપવા અને પ્રાપ્ત કરવા એ જટિલ સમસ્યા છે.
- (B) હેતુ માટે સફળતાની યાત્રા છે
- (C) ગુણવત્તાને વ્યક્તિગત રીતે વ્યાખ્યાયિત થવી જોઈએ.
- (D) આ બધા.
- (E) આમાંથી કોઈ નહીં.

18. ISO 9000 ના 1987 અને 1994 ની આવૃત્તિઓની નબળાઈઓ નથી.

- (A) પ્રોડક્ટ અને પ્રોસેસ ધોરણો વચ્ચે નબળું જોડાણ.
 (બ) યુનિવર્સાલીટી એટલે સરેરાશ.
 (C) ગુણવત્તા વ્યાખ્યા અંદર ગ્રાહક સંતોષ વ્યાપક પરિમાણો સમાવેશ થાય છે.
 (D) સુધારણા પર અપૂરતી માર્ગદર્શન

19. નીચેનામાંથી કયો કુલ ગુણવત્તા વ્યવસ્થાપન (Total Quality Management)ની યાવીરૂપ લક્ષણ તરીકે આપવામાં આવ્યું ન હતું?

- (A) ગ્રાહકો અને તેમની જરૂરિયાતો ઓળખવા
 (B) સ્પષ્ટ સ્પષ્ટીકરણોની સ્થાપના
 (C) ટીમ વર્ક, ટ્રસ્ટ અને સશક્તિકરણ
 (D) સતત સુધારણા
 (E) ગુણવત્તા સાધનો અને તકનીકોનો ઉપયોગ કરવો

20. પીડીસીએ ચક્રનું પૂરું નામ શું છે?

- (a) Plan, do, check, act
 (b) Purpose, develop, carry out, assess
 (c) Plan, design, control, act
 (d) Problem, diagnosis, conclusion, action
 (e) Plan, design, control, assess
 (f) Plan, diagnose, conclude, act

21. ISO ક્વોલીટી(Q)ને પર્ફોમન્સ (P) અને એસ્પેક્ટેશન (E) ના સંદર્ભમાં વ્યક્ત કરવામાં આવે છે કે.....

- A. $Q = P - E$ B. $Q = P + E$ C. $Q = E/P$ D. $Q = P \cdot E/P$

22. પેરેટો ડાયાગ્રામ ક્વોલીટી ટુલનું કાર્ય..... છે.

- A. narrow the problem area
 B. make data collection easy
 C. assess factors for problem
 D. indicate shape of distribution

23. કાર્ડેનનો અર્થ.....

- A. self discipline
 B. preventive maintenance
 C. sorting out
 D. continuous improvement

24. PDCA સાયકલમાં, P એટલે.....

- A. process B. plan C. problem D. procedure

25. ફીશબોન ચાર્ટનું..... પણ કહેવાય છે

- A. cause and effect diagram
 B. scatter diagram
 C. control chart
 D. histogram

26. QMS નું મહત્વનું..... છે

- A. Quality Management Standard
 B. Quality Measurement Standard
 C. Quality Measurement System
 D. Quality Management System

27. ક્વોલીટી સર્કલનું અન્ય નામ..... છે.

- A. large group
 B. standard group
 C. productivity circle
 D. entrepreneur circle

28. ISO નું હેડ ક્વાર્ટર..... માં છે.

- A. Sydney (Australia) B. Geneva (Switzerland) C. California (USA) D. London (UK)

29. લોકપ્રિય ક્વોલીટી ટુલની કુલ સંખ્યા..... છે.

- A. 9 B. 8 C. 7 D. 6

30. SERI એટલે શું?

A. Sorting out

B. Self discipline

C. Standardization

D. Systematic arrangement

31. "waste-વેસ્ટ" માટે વપરાતું નામ કયું છે?

A. MUDA

B. MURA

C. MURI

D. MUSA

32. ISO 9001 ના રજીસ્ટ્રેશનનું છેલ્લું સ્ટેપ શું છે?

A. Correctness & Prevention action

B. Management review meeting

C. Internal audit

D. Certification & Audit

33. કવોલીટી ગુરૂ 'જે. એમ.જુરાને કવોલીટીનેતરીકે વ્યાખ્યાયિત કરેલ છે.

A. quality is fitness for use

B. quality is value for money

C. quality should be aimed at customer need

D. quality as the conformance to requirement

34. નીચેના પૈકી કઈ કવોલીટીની લાક્ષણિકતા નથી?

A. Quality of design

C. Quality of assurance

B. Quality of non-conformance

D. Quality of control